

Meeting vun der Lëtzebuenger Landwirtschaft

an der Däichhal zu Ettelbréck, den 19. November 2014

*Ried vum Jeff Boonen,
President vun de Lëtzebuenger Jongbaueren a Jongwënzer*

Perspektive fir déi Jonk schafen / D'Entwécklung vun de Betriber ënnerstëtzen / Eng zukunftsorientéiert a nohalteg Landwirtschaft promovéieren

Léif Baueren, léif jonk Baueren, a léif Frënn vun der Landwirtschaft,

An dem Opruff vun haut, dee mir gemeinsam lancéiert hunn, heescht et: **Et geet ëm eis Zukunft!** Ech behaupten, datt wann een iwwert d'Zukunft vun der Landwirtschaft wëll schwätzen, et wichteg ass, duerzeleeën, wéi d'Situatioun vu ville jonke Baueren haut ass, an och eis Fuerderunge virzebréngen, fir datt och nach muer Leit gewëllt sinn, sech selbstänneg ze maachen, an e landwirtschaftleche Betrib ze iwwerhuelen.

Wann haut de jonke Bauer entscheed, fir e Betrib ze iwwerhuelen - meeschtens dee vu sengen Elteren - da mécht hien dat un éischer Plaz, well hien erkannt huet, datt de Bauereberuff immens flott ass. Hien ass motivéiert, déi grouss Erausforderung unzegoen, fir an - a mat - der Landwirtschaft seng Suen ze verdéngen an domat seng Liewenskäschten ze decken.

A - virun allem - dierfe mir dat net vergiessen: Mir müssen esou vill Sue verdéngen, fir datt eis Famillje vun dem landwirtschaftleche Betrib liewe kënnen. Et huet een awer d'Gefill, wann een d'Evolutioun an deene leschte Jore kuckt, datt eis Politiker, an och d'Ëmweltverbänn, grad dëst sozio-ökonomescht Argument an der Agrarpolitik vergiess hunn.

Ass d'Regierung drun interesséiert, fir eng zukunftsorientéiert Landwirtschaft ze promovéieren?

Déi eenzeg Mesuren, déi **nei** décidéiert goufen - sief dat an engem Agrargesetz, oder a soss anere Gesetzer - ware reng Ëmwelt- an Naturschutzmoossnahmen, respektiv Oplagen. Ech denken hei speziell un de Greening, d'Plans sectoriels an un de Biotopkadastro. Mir jonk Bauere froen äis, ob d'Regierung nach drun interesséiert ass, fir eng zukunftsorientéiert an nohalteg Landwirtschaft ze promovéieren, oder ob et deene Verantwortleche just ëm d'Landschaftsbild an den Ëmweltschutz

geet. Mir erwaarden äis, datt d'Politik eis eng Perspektiv am Beruff gëtt, an äis bei der Entwécklung vun eise Betriber ënnerstëtzt. Mat deem aktuelle Verhalen, dreift d'Regierung ville jonke Baueren éischer d'Flemm an!

Et wier ze wënschen, datt dës Regierung - déi immens dynamesch am Ufank vun hirer Legislatiounsperiod opgetrueden ass – a versprach huet, si géif alles maache, fir datt jonk Leit sech selbstänneg maachen kënnen, dach elo grad de landwirtschaftleche Secteur als Wirtschaftszweig hei zu Lëtzebuerg unerkenne géif. Och wa mir net vill zum Bruttosozialprodukt bäidroen, sou soll et dach en Zil sinn, d'Wäertschöpfung vun der Landwirtschaft an Zukunft ze steigere. D'Landwirtschaft gehéiert dach zum primäre Produktiounssecteur, a mat hirem nogelagerte Secteur suergt si fir eng reell Wäertschöpfung op déi mir opbaue sollen. Dobäi ginn nohalteg Aarbechtsplaze geschaf. Et ass nämlech haut schon esou, datt an der Europäescher Unioun all 6. Aarbechtsplaz vun der Landwirtschaft ofhänkt. Dat solle mir net vergiessen, wa mir iwwert d'Zukunft vun eise Betriber schwätzen!

Laangwiereg Genehmigungsprozeduren

Et huet d'lescht Joer an der Regierungserklärung geheescht, datt et net normal ass, wa Betriber méi ewéi ee Joer op hir Genehmigunge waarde missten an datt et och net ka sinn, datt keng Betriber méi op Lëtzebuerg kommen, wéint den Oplagen an dem administrativen Opwand. Ech fuerderen eis Regierung op, mat dësem Prinzip an der Landwirtschaft unzufänken! Do si vill motivéiert jonk Leit. Kuckt datt si hir Genehmigunge do kréien, wou se se gären hätten, tippt se net zou mat Oplagen an ënnerstëtzt si um Wee vun der Selbstännegkeet!

Ech wëll elo kuerz op déi Genehmigungsprozeduren agoen, déi nach *nach wie vor* komplizéiert a laangwiereg sinn.

Et gëtt - éischtens - immens vill verschidden Instanzen, bei deenen een eng Genehmigung ufroe muss. Et géif d'Prozedur vereinfache, wa mir hei eng eenzeg Ulafstell hätten, wou de Bauer seng Pläng nëmmen eng Kéier am Ministär areeche misst an do och nëmmen een Usprichpartner hätt. Hei soll een och zu all Moment eng Äntwert drop kënnen kréien, wou säin Dossier drun ass. Am Moment verstëbsen dës Dossierer iwwer Méint an de Verwaltungen. D'Waasserwirtschaftsamt ass heiranner Spezialist. D'Zäitspan fir eng Genehmigung ze kréien, ass einfach inakzeptabel! Et kann och net sinn, datt d'Prozeduren un eenzelne Leit hänke bleiwen. De Staat muss sech och déi personell Méiglechkeete ginn, fir d'Prozedur vereinfachen ze kënnen!

Zweetens ass déi gängeg Prozedur fir en Aussestehenden zimlech onduerchsichteg. Et gëtt eng ganz Partie Betriber, déi d'Genehmigung séier an ouni Problem kréien. Anerer waarden awer immens

laang op den Accord vun hirem Projet, oder kréien e Refus, obschonn se schonn eng *Autorisation de principe* haten. Hei erwaarde mir méi Transparenz vu Säite vum Ëmweltministär a fuerderen de Leitfaden fir d'Bauen an der Gréngzone - zesumme mat der Landwirtschaft - ëmzesetzen. Dëse Leitfaden soll da jidderee virun sech leien hunn: De Beamten, deen d'Genehmegung formuléiert; de Fieschter, deen op d'Plaz kucke kënnt; de Minister, deen se ënnerschreift; an de Bauer, deen se ufreet. Esou weess jidderee vun Ufank un, wou hien sech drun ze halen huet. D'Gemenge mussen jo och e Bautereglement hunn, wou de Buergermeeschter sech drop baséiert, fir eng Baugenehmegung ze ginn. Da wier et wünschenswäert, wann de Bauer e Rapport vun der Kommissioun géif kréien, déi säi Projet consultéiert. Et wier och gutt, de Betrib an den Decisionsprozesser anzubannen, fir datt en seng Motivatioune virdroen a séier reagéiere kann, wann Ännerungen erwünscht sinn. An Zukunft ginn eis Planungskäschten nach an d'Luucht, well mir se selwer droe mussen, an och nach Ëmweltimpaktstudien op ville Plaze verlaangt ginn. Wann do de Projet e puer Mol refuséiert gëtt, dann ass de Bauer scho verschëld, éier hien iwverhaapt mat bauen ugefaangen huet an d'Rentabilitéit vum Projet ass deemno schonn a Fro gestallt.

E weidere Punkt, dee mir bei de Genehmegunge kritiséieren ass, datt innovativ Projeten, funktionell a wirtschaftlech Gebaier zugonschte vum Landschaftsbild oder wéint iergendwellech Schutzzonen net zougelooss ginn. Wa mir e Stall oder soss e Projet op enger bestëmmter Plaz erareechen, dann ass et well dat den ideale Site ass, mat deem mir eise Betrib optimal wirtschaftlech an nohalteg féiere kënnen. Et ass net, well mir owes de Sonnenënnegang op der Plaz genéisse wëllen!

Projeten duerch Oplage verdeieren

Mir sinn an der Landwirtschaft un eis Fläche gebonnen. Mir probéieren eise Site zentral zu eise Flächen ze leeën, fir Transportweeër ze reduzéieren. Et ass net, wéi bei engem Handwierksbetrib, deen sech eng Industriezone eraussiche kann, an deen do méi flexibel ass. An dem Leitfaden muss dësem Punkt absolut Rechnung gedroe ginn an d'Betriben mussen hir Ställ a Gebaier do genehmegt kënnen kréien, wou et fir hire Betrib optimal ass. An dat kann och emol an engem Schutzgebitt sinn, respektiv op enger Kopp! Et plangt jo och keen a sengem Haus, d'Kichen um 2. Stack an den Iessdësch um Rez-de-chaussée!

Datselwecht gëllt fir d'Gebai, dat mir ufroen: Während dem Plange maache mir äis vill Gedanken iwver d'Funktionalitéit vun eise Gebaier: Lüftung, Liicht an Aarbechtsflääch probéiere mir ze optiméieren. Doniewent probéiere mir d'Investitioune käschten esou déif ewéi méiglech ze halen. Da kann et net sinn, datt Projete mat Oplage vu Säite vum Ëmweltverwaltung an dem Waasserwirtschaftsamt verdeiert ginn.

Als Beispill kann een déi aktuell Leckerkennungssystemer an Dichtegkeetsfolie nennen, déi beim Bau vun enger Zetär verlaangt ginn. Dës Oplage kënne bis zu 40.000 € Méikäschte bei engem Stall ausmaachen. Erëm ass d'Rentabilitéit a Fro gestallt. Mir loossen de Projet falen oder mir musse probéieren, déi Méikäschten iwwert eng méi grouss Produktioun ze decken. Datselwecht gëllt fir all Moossnahmen, déi der *Intégration paysagère* zegutt kommen.

Mir verstinn, datt all d'Oplagen hëllef d'Ëmweltschutzziler ze erreechen, an d'Landschaftsbild ze verbesseren. Dovu profitéiert jo dann och d'Allgemengheet. Dofir fuerdere mir, datt all déi onproduktiv Oplagen zu 100 % vum Staat bezuelt ginn, an dat net op Käschte vum Agrargesetz. Wann dat net de Fall ass, sinn all dës Ëmweltoplagen nämlech kontraproduktiv zu de Virstellung vum eiser Regierung a verschiddenen Ëmweltorganisatiounen: Si fuerderen jo e séiere Strukturwandel an der Landwirtschaft!

Investitioune fir d'Betriber nohalteg opzestellen

De Projet, fir e Stall, eng Hal oder soss e Gebai ze bauen, ass fir e jonke Bauer, ee vun deene wichtigste Schrëtt a sengem Berufsliewen. Hien investéiert vill Suen, fir seng Existenz ze sécheren – fir säi Betrib a fir seng Famill. Jo mir investéieren, fir eis Betriber nohalteg opzestellen! Mir kënnen net bei eise Strukture stoe bleiwen. Wann ee verschidde Leit hei am Land schwätzen héiert, huet een heiansdo d'Gefill, wéi wann de Wuesstem an der Landwirtschaft extrem schlecht ugesi wier. De Wunsch vun engem Deel vun der Gesellschaft schéngt et ze sinn, datt eis Betriber kleng bleiwen an datt kee méi baut, respektiv sech weiderentwéckelt.

Mee wéi stellt dir Iech dat vir? Mir produzéieren eis Produkter fir den europäischen an esouguer de Weltmarkt. Wa mir d'Inflatioun mat arechnen, da ginn d'Präisser vun eise Produkter permanent erof. Fir datt de Betrib deeselwechte Gewënn maache kann, respektiv säin Akommes hale kann, ass hie gezwongen, all Joer méi en héijen Ëmsaz ze maachen a seng Produktivitéit ze steigern. Dëse Prinzip gëllt an all Wirtschaftszweig. Dat heescht, mir investéieren an d'Gebai an an d'Maschinen, fir eis Produktiounen ze steigern; an an nei innovativ Techniken, fir eis Produktivitéit eropzesetzen! Mir hu leider keen Index op eise landwirtschaftleche Produkter, deen dofir suergt, datt et all Joer méi an der Pai gëtt! Bis elo hate mir staark Agrargesetzer, déi äis bei dësem Schratt ënnerstëtzt hunn. Och an Zukunft, sollen d'Entwécklung an d'Innovatioun an der Landwirtschaft ënnerstëtzt ginn, fir datt eng kompetitiv Landwirtschaft zu Lëtzebuerg méiglech bleift.

Ech wëll awer och nach op een anere Punkt agoen, deen néideg ass, wa mir d'Landwirtschaft zu Lëtzebuerg laangfristeg ënnerstëtzen an de Stellerwäert eropsetze wëllen: Mir müssen äis déi finanziell

ëffentlech Mëttele ginn, fir eng staark Berodung an eng onofhängeg landwirtschaftlech Recherche, déi geziilt an innovativ Léisunge sicht, fir d'Erausfuerderunge vu muer. Wann mir äis hei op d'Aarbecht vun de grouse multinationalen Agrarfirmer verloossen, erhéije mir nëmmen d'Ofhängegkeet vun der Landwirtschaft. Et dierf och net sinn, datt mir just Suen an d'Wëssenschaft am Ëmweltberäich stiechen; hei sinn d'Léisungen eesäiteg an hëllef en eisen Betriber net virun.

Nëmmen duerch eng staark landwirtschaftlech Recherche an dem Wëssenstransfert kënnen mir eis Produktivitéit - an domat - eist Akommes laangfristeg sécheren!

D'Bauern hu bewisen, datt si de Courage hunn, fir nei Weeër ze goen

Ech behaupten, datt de landwirtschaftleche Secteur, méi ewéi all anere Secteur, op ass, fir nei Weeër ze goen. Méi ewéi eemol hunn d'Bauern déi lescht Joerzénge gewisen, datt si de Courage hunn, an nei Produktiounen ze investéieren, an nei Weeër op hire Betriber ze goen. Wou géife mir haut zum Beispill mat den erneierbaren Energien, an der regionaler Vermaarkung, an awer och mat den Naturparke stoen, wann do net dynamesch, oft jonk Baueren, de Risiko agaange wieren, an hier Betriber nei orientéiert hätten? Iwwerhaupt solle mir net vergiessen, datt d'Landwirtschaft an d'Bauern eng dreiwend Roll an eiser Gesellschaft spillen: Wéivill Betriber a Gemenge sinn da frou, fir Bauerejongen anzustellen, well et gutt Aarbechter sinn? Wéivill Duerfveräiner lieve vun de Baueren? A wéivill Gemengeréit hei am Land sëtze Baueren, déi en aktiivt Gemengeliewe virundreiwen? Mir sollen dofir alles maachen, datt d'Betriber an eisen Dierfer a Gemenge kënnen bleiwe an sech do weiderentwéckelen!

Ech wëll domat ofschléissen an nach emol betounen, datt et wichteg ass, de jonke Baueren eng Perspektive ze ginn. Nach si mir hei an engem Land, wou vill jonk Leit sech an der Landwirtschaft néierloossen. Dat ass net iwwerall an Europa esou. Mir erwaarde vun eiser Regierung, datt si elo en Zeechen an déi Richtung setzt, an äis weist, datt se och nach drun interesséiert ass, dass muer vill jonk Leit an der Landwirtschaft ufänken an hëllef déi zukünfteg Erausfuerderunge vun eisem Land ze meeschteren.

Ech soen Iech Merci!